

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

No hauríem d'aclucar els ulls

Andorra ha d'adonar-se dels riscos que té al davant

Als que practiquem l'exercici de llegir la premsa cada matí se'ns imposa sovint l'esforç de buscar òptiques que donin una mica de visió positiva als problemes, nombrosos i complexos, que tenim al davant.

Sortosament encara no ha esdevingut un terratrèmol sobre l'economia andorrana, però les sacsejades derivades dels moviments sísmics van acostant-se.

La reactivació només es nota en el sector de la construcció mentre que la inflació, l'augment del cost de la vida, arrela al país.

Després d'un període d'endeutament sense aturador l'aterratge que es prepara pot ser brutal. Augmenta la incertesa.

Sobta que davant d'aquest panorama els discursos oficials no es moguin de la tònica electoralista. Som davant d'un món nou però alguns el tracten amb mirada vella.

S'equivoquen. No podem tornar a engegar com abans de la pandèmia.

Hem de passar per una etapa de reparació. Caldrà reparar perquè la gent està esgotada, empoïbrida, psicològicament afectada. Tot està desdibuixat, boirós.

Ja abans de la crisi hom veia, any rere any, que els ingressos públics no arriben a equilibrar la despesa ordinària, fora del servei del deute. Però un deute és un deute. I no és responsable seguir aclucant els ulls davant d'aquesta qüestió.

Com tampoc és responsable negar la consolidació de dues Andorres, que van a velocitats diferents, portarà a una gran

fractura social.

Aquests darrers onze anys hem vist una mena de procés d'autonomització de diferents grups socials a causa de la fractura social i cultural que va a pitjor.

A poc a poc cadascú té tendència a viure dins del seu cercle i a informar-se pels seus canals, el que reforça l'efecte bombolla i, en conseqüència, l'aïllament. La ciutadania andorrana, malgrat la creixent desigualtat, està estabament acomodada. La comoditat dificulta la reacció de la

---

La reactivació es nota només a la construcció mentre la inflació arrela al país

---

ciutadania i porta a l'acceptació de les pròpies carències i pors. I l'alternativa a la passivitat és la decadència.

Daniel Innerarity escrivia a *La Vanguardia* el 30 d'abril del 2022 que "les societats es poden trencar tant per una voluntat expressa de fer-ho com per una falta de voluntat de resoldre els problemes que condueixen a la ruptura".

Penso que a Andorra estem ara mateix en aquest preocupant escenari. Per això caldrà fer un gran esforç de diàleg per intentar configurar un ampli acord polític nacional.

No es pot abordar una estratègia de redreçament del país sense acords i ànim d'integració.

La solució per als grans pro-

blemes de fons fa anys que se sap. Uns pactes que permetin repartir els costos de la nova crisi que ha portat la suma de pandèmia i guerra a Ucraïna, i un pacte d'Estat per aconseguir un bon embrancament d'Andorra amb la Unió Europea.

Els reptes que el país té al davant i les amenaces que ens aguaiten exigeixen totes les energies, tots els braços, tots els alens.

És legítim, i necessari, que hi hagi debat polític, que es critiqui els que estan governant, que s'exigeixi l'equilibri dels tres poders perquè cap no abusi dels altres dos. La democràcia funciona si hi ha majoria i oposició alternativa.

Però també és necessari, i urgent, en l'actual moment de crisi, que es busqui un acord integrador.

Davant els riscos que Andorra ha d'encarar convindria un tipus de govern amb mirada àmplia i visió de conjunt. I també caldria una nova cultura institucional i organitzativa, amb un respecte escrupolós de la Constitució, en especial de les competències i funcions del Consell General.

No es podrà restablir la unitat bàsica, a l'entorn de la Constitució, per mitjà de la imposició d'una de les parts sobre les altres. Però probablement el que hauríem de començar a preguntar als protagonistes de les enquestes d'opinió que tan cofois semblen estar (BonDia, 24 de maig) és si creuen que cal recercar aquest acord integrador o s'estimen més continuar manant així, sense oposició alternativa.